

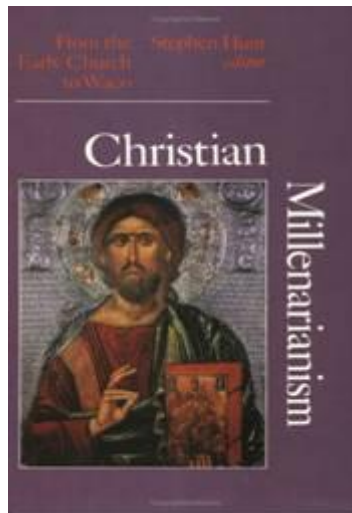

Исток Православни

АРХИЕПИСКОП АВЕРКИЈЕ

О НЕОХИЛИЈАЗМУ

Ко хоће за мном да иде,

Нек се одрекне себе и узме крст своји за мном иде (Мк.8;34)

Велики пост је време покајања; покајање је борба да се надмећемо са грешним страстима и жељама, која је толико тешка да ју је Господ, Судија у тој борби, упоредио са ношењем крста. Ми се живо опомињемо тога на самој средини великог поста, на Крстопоклону недељу. Онако како је Господ носио крст ради нашег спасења, тако сваки од нас мора ``понети крст свој`` да би задобио спасење које је Господ приуговорио за нас.

Без крста, без борбе, не може бити спасења! Томе нас учи истинско хришћанство. Учење о борби, о ношењу крста протеже се као црвена нит кроз читаво свето писмо и васцелу историју Цркве; житија оних светих који су угодили Богу, духовних подвижника хришћанске побожности јасно нам о томе сведоче. Велики пост је само вежба за ношење крста у овом животу, која се понавља сваке године, вежба у духовном животу, нераскидиво повезана са читавим животом истинског хришћанства.

Сада, међутим, у двадесетом веку хришћанске ере, појавили су се „мудраци“ - „неохришћани“, како неки од њих себе називају - који то не желе да слушају. Они проповедају нову врсту зашећереног, сентименталног, ружичастог хришћанства, лишеног сваког напора и борбе, као и имагинарну свеобухватну хришћанску љубав и неограничено уживање у свим задовољствима овог пролазног земаљског живота. Они потпуно игноришу безбројне одломке из Светог писма који снажно и разговетно говоре о духовним борбама, о подражавању Христа Спаситеља распињањем самог себе, о многим патњама које очекују хришћане у овом животу, почев од речи које је Сам Христос Спаситељ упутио Својим ученицима на Тајној вечери: „У свету ћете имати жалост“. То је с тога што, како је Сам Господ објаснио, истински хришћани „нису од овога света“, јер „свет сав у злу лежи“. Управо због тога хришћанин не сме волети овај свет „ни што је у свету“; „пријатељство према свету непријатељство је према Богу, јер који хоће свету пријатељ да буде, непријатељ Божији постаје“.

Ти модерни „мудраци“ на неки начин пропуштају да виде да Реч Божија ни на једном месту хришћанима не обећава потпуно духовно задовољство и рајско блаженство у овом земаљском животу него, напротив, наглашава да ће се живот на земљи све више и више удаљавати од Закона Божијег; у

погледу морала људи ће тонути све дубље и дубље тако да ће „сви који хоће да живе побожно у Христу Исусу бити гоњени; а зли људи и опсенари напредоваће од зла на горе, варајући и варајући се“ а онда коначно „И земља и дела што су на њој изгореће“. Тада, међутим, „нова пак небеса и нову земљу по обећању Његовом очекујемо, где правда обитава“ - чудесно нови Јерусалим, који је показан светом Јовану, Тајновидцу, током откровења које му се указало.

Ништа од овог не допада се „неохришћанима“. Они желе да буду блажени овде у овом свету, оптерећеном мноштвом својих грехова и безакоња; они то блаженство очекују са нестрпљењем. Они сматрају да је један од најсигурнијих путева да се то достигне „екуменски покрет“, савез и уједињење свих народа у једној „новој цркви“ која неће обухватити само римокатолике и протестанте, него и муслимане и јевреје и незнабошце, при чему би сви задржали своја сопствена уверења и заблуде. Та имагинарна „хришћанска“ љубав у име будућег блаженства људи на земљи, не може бити ништа друго него гажење истине.

Уништење ове земље са свим што на њој постоји, иако јасно проречено Речју Божијом, они сматрају за нешто неизрециво ужасно, што није у складу са свемогућством Божијим и, очигледно, сасвим непожељно. Они не радо прихватају уништење земље (јер како неко може да не прихвати нешто што је проречено у Речи Божијој?), али под условом да ће се то десити у далекој, врло удаљеној, замагљеној будућности, не вековима, него милионима година од сада.

Какав је разлог за то? Могло би се рећи, зато што су слаби у вери, или зато што им потпуно недостаје вера у васкрсење мртвих и живот будућег века. За њих се све дешава у овом земаљском животу и кад се он за њих оконча, све ће престати.

У неким од тих схватања - нарочито у очекивању блаженог живота у овом свету - такав начин мишљења у великој мери подсећа на широко распрострањену јерес из првих векова хришћанства названу хилијазам. То је очекивање хиљадугодишње владавине Христове на земљи; према томе, модерно испољавање те јереси могло би бити названо "неохилијазам".

Треба бити свестан и увек имати на уму да је хилијазам осуђен на Другом васељенском сабору 381. године; према томе, веровати то сада, у двадесетом веку, макар и делимично, сасвим је неопростиво. Поред тога, савремени „неохилијазам“ је далеко гори од старе хилијастичке јереси по томе што је у његовој основи неоспорно неверовање у „живот будућег века...“ и страствена чежња да се задобије блаженство на земљи коришћењем свих усавршавања и достигнућа материјалног прогреса нашег доба. То погрешно учење наноси страшну штету, успављујући духовну будност верника и сугерише им да је крај света далеко (иако ће у ствари доћи до краја света) и да с тога нема посебне потребе да „стражи и моли“, на шта је Христ Спаситељ непрестано позивао своје следбенике, јер све у свету постаје непрестано све боље и боље, јер духовни прогрес иде укорак са материјализмом. Страсне појаве које видимо у наше време само су привремене: све се то дешавало и раније и све ће се то најзад окончати, а замениће га изузетно цветање хришћанства, у коме ће, наравно, екуменисти заузети водеће и најпочасније место.

Према томе, све је дивно! Није потребно делати на себи, не захтева се духовна борба; пост може бити укинут, све ће постајати боље само по себи док се Царство Божије коначно не утврди на земљи са универзалним задовољством и блаженством.

Браћо! Зар није јасно где се може открити крајни извор овог заводљивог учења? Ко сугерише све те мисли савременим хришћанима са циљем да уништи васцело хришћанство? Као заразне болести, као ватре, морамо се плашити овог „неохилијазма“ који је дубоко у супротности са Речју Божијом, учењем Светих Отаца и вековним учењем наше свете Цркве којим су се спасле хиљаде и хиљаде праведника.

Без духовне борбе нема и не може бити истинског хришћанства! Према томе, наша стаза није у складу са свим овим модерним покретима, нити са екуменизмом, нити са неохилијазмом.

Наша вера је вера светих подвижника, апостолска вера, вера наших Отаца, Православна вера која је пред читавим светом остала непоколебљива. Те вере, и искључиво те вере ми ћемо се чврство придржавати у овим злим временима у којима живимо. Амин.

**Из књиге Апокалипса – тумачење откровења Јовановог
(Св.Андреј Кесаријски, Св.Иринеј Лионски, Архиепископ
Аверкије)**